

Ljus och stämning är viktiga för Ann-Charlott

Text: Lilian Westerlund

Det naturliga ljuset är en bristvara just nu i adventstider.

–Jag är verkligen intresserad av naturligt ljus och belysning. Det här är svårt den mörka årstiden och jag tycker att detta är en viktig prioritering både i hemmen och på samhällsnivå. Belysning är spännande, den påverkar både stämningen in-omhus och utanför.

Det här säger kronobybördiga **Ann-Charlott Hästö**, som är en av de relativt få kvinnor som jobbar som arkitekter med egen byrå. ACH architecture är belägen i Jakobstad.

–Det är egentligen ganska underligt att under sommarhalvåret då det är ljust och energin ökar, då är vi lediga medan vi förväntas jobba som hårdast under de mörka månaderna. Visst är adventstiden en tid för eftertanke, men sanningen att säga behöver vi ljuset, och allra helst det naturliga ljuset. Just nu är det inte möjligt för alla, så med gott samvete kan vi plocka fram julbelysningarna tidigt bara för att vi vill ha och behöver de extra ljuskällorna.

Ett annat intresseområde för Ann-Charlott är användningen av naturligt ljus i sakrala byggnader.

–Det här är ett intresse jag hade redan under studietiden då jag gärna gick till det minimalistiska kapellet i Otnäs och satt i tystnaden och bara vilade mig från alla intryck.

Inom ramen för ett stipendium kunde hon senare åka runt i Europa för att besöka olika sakrala byggnader där man tagit tillvara det naturliga ljuset.

–Jag tycker om stillheten

Kanske är hon ingen traditionell arkitekt, Ann-Charlott Hästö. Hennes största intressen är stämning, ljus, belysning och sakrala byggnader och de uppdrag hon utför är av de mest olika slag.

■ K.

■ K.

och tilltalas av retreat. Det skulle vara intressant att någongång planera ett utrymme för retreat!

Arkitektur och finska

Ann-Charlott berättar att hennes kreativa ådra kom fram redan i barndomen i Kronoby.

–Mamma jobbade som sömerska och pappa som hyvlare, och hantverkare fanns i slkten. Att göra saker med händerna var helt naturligt hemma hos oss.

Hon märkte tidigt att hon ville göra saker annorlunda och söka nya lösningar.

–Min bror var min stora förebild. Han tecknade mycket och lekte med lego – och det ville jag också göra. Vi hade utrymme hemma att testa olika saker. Det fanns symaskin och snickarbod och det var fritt fram att göra saker även om det inte alltid fanns så mycket pengar.

Men vägen till att bli arkitekt var ändå inte spikrak.

–Först tänkte jag att jag vill studera biokemi och åkte ner till Åbo. Men jag märkte snart att det ju inte alls var min grej. Då fick jag tänka om. Jag ville bli något som jag tycker om att göra också på fritiden. Jag började med att bättra på mitt tecknande på folkhögskola i Karis och konstskola i Sverige. Sedan sökte jag in till olika arkitektutbildningar och kom in i Uleåborg.

Hon fokuserade helt på att komma in på högskolan och reflekterade inte särskilt mycket på hur finskspråkig omgivning Uleåborg är och som bonus fick hon lära sig finska ordentligt vid sidan av studierna.

–Jag kände genast att jag valde rätt. Jag kan göra flera olika saker tack vare utbildningen – och nu får jag verk-

Ann-Charlott Hästö

Född: 1969.

Bor: I Jakobstad.

Familj: Gift, tre barn.

Jobbar: ACH architecture, egen arkitektbyrå.

Intressen: Qigong, personlig utveckling, kvinnligt entreprenörskap.

Äter: Gärna medelhavsmat med rätt vin till.

Dricker: Alltför mycket kaffe.

Smultronställe: Therme de Vals i Schweiz av arkitekt Peter Zumthor, ett spa i Valsdalen. På hemmaplan: en lugn plats i hemmet eller i trädgården.

ligen göra saker med händerna. Alla val du gör hänger ihop med den du är som person och passar på ett eller annat sätt in i helheten och som exempel på det ser jag olika arbetsuppdrag som jag ibland tänker på och undrar hur jag riktigt kom dit. Oftast har de sin givna plats i helheten då man ser dem mot sin bakgrund.

En mångkonstnär

I sitt arbete har Ann-Charlott bland annat arbetat på Helins arkitektbyrå i Helsingfors och inom lyxbåtsindustrin på Nautor i Jakobstad innan hon startade sin egen arkitektbyrå, ACH architecture.

– Jag är kanske ingen traditionell arkitekt, snarare en mångkonstnär som jobbar med olika typer av projekt. För mig är harmoni, estetik och teknologi viktiga. Kanske är det därför jag bland annat har planerat kylskåp åt Nautor, jobbat med stadsplaneringsuppdrag och formgivit en väska?

Ann-Charlott säger att hon har en uttalad filosofisk grund för sitt arbete, och att det ger vissa konsekvenser för vilka typer av uppdrag hon nappar på och hur hon arbetar.

– Det är viktigt att det ska kännas roligt, det är kanske speciellt viktigt i kreativa yrken. Det man gör måste kännas meningsbärande och värdefullt också för mig själv och jag ska kunna stå för det jag har gjort också i framtiden.

Det här betyder att hon satsar mycket tid och engagemang i varje projekt.

– Jag vill att det ska vara en själ och en tydlig identitet i varje projekt. Det betyder att det alltid finns en tanke bakom, alla delar bottnar i en särskild kontext och därigenom får varje projekt sin identitet som gör det unikt i sitt slag.

Hon har en holistisk världsbild och den vill hon ta med sig in i ett projekt och gestalta känslan och rummet.

– Ibland tänker kunden beställa en sak, men då vi har samtalat och funderat på saken kan det bli något helt annat. Det är alltid mycket tankearbete bakom

Ljus och stämning ...

Forts. från föregående uppslag

de idéer jag lägger fram, sedan finns det möjligheter att vara flexibel på olika sätt då idén är ordentligt genomarbetad.

Det handlar också om att ifrågasätta både egna och andras idéer – både de som är bra och de som är dåliga.

Ann-Charlott beskriver sig själv som en plåga på byggplatserna.

–Ja, jag vill vara med och diskutera och fundera. För mig känns det annars som för lång väntan mellan min plan och det färdiga resultatet, och jag vill vara med längs vägen. Det växer fram intressanta samarbeten då vi pratar och funderar tillsammans och plötsligt märker man att man delar samma bild och vision! Då alla kommer in med sitt kunnande blir det alltid intressant och alla kan känna sig delaktiga i ett sådant samarbete.

Hon är mycket intresserad av själva processen.

–Jag möter många människor och rör mig i en mansdominerad värld, ofta är jag ensam kvinna. Då behöver man lite skinn på näsan för att våga behålla sin kvinnliga identitet och ett mjukare sätt. Jag söker samarbete och försöker locka fram det bästa i samarbetspartners yrkesidentitet.

Det betyder att hon lär sig nya saker varje dag och att hon är i ständig utveckling själv också.

–Jag älskar kunskap! Jag är intresserad av entreprenörskap, men också av personlig utveckling. Jag funderar mycket på hur jag jobbar som arkitekt, hur jag som arkitekt kan påverka samhället och så vidare. Det sker en ständig reflektion över olika frågor.

Det är en bokstavlig beskrivning då hon säger ”ständig”. Hon berättar hur hon *alltid* iakttar människor och miljöer där hon rör sig.

–Ögonen är alerta hela tiden och utvecklingen pågår. Jag tittar mycket på människor men också på olika miljöer och funderar ofta på hur jag skulle

■ Er”.

göra för att förbättra dem. Jag iakttar, analyserar och reflekterar. Jag skriver ofta och mycket och drömmer om att det kanske någongång ska bli ett litterärt konstverk också. Därför älskar jag också att köra bil. Då landar jag liksom i nuet och kan sortera alla intryck.

Snarare än ”stil” eller ”trends”

”stämning”.

–Jag utgår oftast från en stämning i en miljö och kompletterar den med moderna lösningar. Egentligen gillar jag inte trender även om jag såklart tar intryck av sådant jag tycker om och kan bli inspirerad av det jag ser. Saker behöver inte alltid

förnyas, man kan också bygga en förändring kring de förutsättningar man redan har.

Ann-Charlott deltar också gärna i diskussioner kring ekonomi och budget för olika projekt.

–Det finns ofta utrymme att göra förändringar, kanske måste något tas bort eller lösas på ett billigare sätt. Då deltar jag gärna i de diskussionerna och kommer med förslag för att den arkitektoniska helheten inte ska bli lidande av förändringarna. Det är som att lägga pussel och det trivs jag med. Jag tycker om att organisera saker.

Jobbet kall och livsstil

Ann-Charlott önskade sig som ung ett arbete som hon gärna håller på med på fritiden också.

–Ja, man kan säga att det var nog vad jag fick. Jag jobbar ofta 60–75 timmar i veckan – resten är vikt för familjen. Ibland har jag riktigt dåligt samvete för att jobbet tar så mycket tid. Det är mitt stora kall och mera som en livsstil. Jag blir helt euforisk då jag kommer på något, det blir ett ”mood” eller ”flow” och då är det svårt att stoppa. Då är det familjen som lider.

Det här är en följd både av att arbetet konsumerar henne (även om hon tycker att det är världens roligaste jobb och alla gånger ger mer än det tar) och att det är krävande att vara egen företagare.

–Då man jobbar i ett mindre företag i en liten bransch är ryktet livsviktigt. Man måste få gott rykte. Jag söker ännu en fritidssysselsättning som skulle vara lika uppslukande som mitt arbete, säger hon med ett skratt.

På fritiden försöker hon vara mycket i tystnaden ute i naturen både för återhämtningens skull och för att komma på goda idéer för sina projekt.

–Jag sysslar gärna med qigong, kanske för att också där är estetiken och helhetssynen med på ett hörn. Jag vet att jag borde motionera ... men det ryms inte riktigt in i programmet. Kan man säga att jag arbetar på att få mera fritid, skrattar hon. ■

■ Läs mera på www.architec.fi

